

Концепція розвитку території екопарку «Осокорки»

Розробник:

ГО «Екопарк Осокорки» за підтримки місцевої Громади

ecopark.osokorky@gmail.com

+380 (97) 510 12 51

Адреса для листування:

вул. Срібнокільська 24, кв. 239, 02095, Київ

www.facebook.com/groups/OsokorkyWetlandPark/

eo.org.ua

Основні засади створення і облаштування екопарку Осокорки	2
Форма і структура екопарку	4
Зона міського парку і активного відпочинку	5
Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку	6
Природо-захисна зона із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку	10
Елементи організації природо-захисної зони із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку	11
Ділянки у природо-захисній зоні із підвищеним ступенем захисту і суворо обмеженим доступом	13
Елементи організації ділянок у природо-захисній зоні із підвищеним ступенем захисту і суворо обмеженим доступом	13
Проблеми, які вимагають негайного вирішення	14
Додаток 1	
Краєвиди екопарку Осокорки з повітря	16
Пейзажі екопарку Осокорки	20
Додаток 2	
Приклади елементів рекреаційної інфраструктури	23

Концепція розвитку території екопарку «Осокорки»

Активісти Екопарку, звичайно, не ландшафтні дизайнери і не інженери. Тому у розробці деталей парку, його технічних і дизайнерських рішень ми цілковито покладатимемося на досвід і компетентність відповідних фахівців.

Втім, у нас є абсолютно чітко сформульовані філософія майбутнього парку, його мета, основні принципи, на яких має базуватися розробка, реалізація і діяльність екопарку «Осокорки», а також його форма і структура. І ми будемо наполягати на тому, щоб фахівці, які займатимуться детальним проектуванням парку, не просто враховували наше бачення парку, а взяли викладені нижче основні засади, як вихідні дані для своєї роботи.

Також ми будемо наполягати на тому, щоб проекти майбутнього парку були надані Громаді на розгляд на конкурсній основі.

Основні засади створення і облаштування екопарку Осокорки

Філософія

Дай можливість відтворюватися природі, і вона допоможе відтворитися тобі.

Мета

Зберегти місця відтворення екосистеми Києва, до якої входять місця гніздування, харчування і проживання птахів, серед інших також червонокнижних, місця розмноження, харчування і проживання тварин і комах, необхідних для функціонування цієї екосистеми, місця росту і розмноження багатого світу рослин, насамперед червонокнижних і занесених до регіонального Червоного списку. Ця місцевість є частиною Дніпровського міграційного екокоридору і служить місцем для перепочинку перелітних птахів.

Зберегти і покращити екологічний стан Дарницького району, обтяженого БСА, сміттєспалювальним заводом, цілим рядом інших промислових підприємств, центральною магістраллю «проспект Бажана» і найщільнішою забудовою.

Надати мешканцям і гостям мегаполісу можливість фізичного, психологічного і інтелектуального відпочинку. Створити освітню базу для дітей і юнацтва, студентів і вчених, які займаються природничими науками.

Зберегти і відновити культурні традиції, історичну спадщину цього району сучасного Києва, який виник на місці самотніх поселень і природних місцин, зокрема села Осокорки і Позняки, літописного озера Святище, літописної річки Золочі тощо.

Надалі формувати, розвивати і згуртовувати Громаду навколо шляхетних і гідних сучасної людини цілей і цінностей, де б Громада була не стороннім спостерігачем, а активним учасником суспільного життя.

Сприяти розвитку нашого району шляхом залучення до нього ззовні і створення всередині попиту на творчу і наукову еліту. Тим самим зробити свій внесок у руйнування ярлика виключно спального району і формування натомість самодостатньої оригінальної комфортної і привабливої частини нашого міста.

Принципи

1 Природозахисний принцип.

Всі методи облаштування парку, заходи, покликані забезпечити його функціонування, і які у майбутньому проводитимуться на його території, повинні бути підпорядковані у першу чергу природозахисному принципу. Це означатиме, що, наприклад:

освітлення, яке встановлюватиметься у частині міського парку, має бути спрямоване лише вниз, згідно сучасних вимог до охорони довкілля у провідних європейських країнах, щоб мінімізувати світлове засмічення території, і тим самим зменшити негативний вплив на екосистему; місця для купання мають бути розміщені фрагментарно із максимальним збереженням рослинності, яка є природним очисником водойм;

навіть у зоні «міський парк» (про зональність див. наступний розділ) використання музики, інших засобів розваг із супроводженням звукових і світлових ефектів, розведення багаття, рух транспорту мають бути скоріше винятком, ніж нормою і у будь-якому випадку чітко і строго регламентовані і суттєво обмежені;

доріжки у природо-захисній зоні із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку мають бути підсипними з природнього матеріалу, наприклад, мілкий вкатаний гравій і надземні дерев'яні. На ділянках у природо-захисній зоні із підвищеним ступенем захисту і суворо обмеженим доступом - без жодного наземного покриття.

2 Сучасність.

Всі технічні і дизайнерські рішення, мають базуватися на новітніх технологіях, вимогах і уявленнях сучасного цивілізованого світу про облаштування життєвого простору. Перш за все це стосується зони «міський парк». Нас не цікавить і не задовольнить недоречна примхувата штучна помпезність або примітивний кіч. Натомість ми бачимо свій парк таким, у якому буде витримана природна гармонія, природна естетика, природна лінія, природна колористика, властива нашому регіону, природні матеріали у поєднанні із передовими методами енергозбереження і сучасними напрямками дизайнерської думки.

Принципи

3 Пропагування здорового способу життя

Екопарк «Осокорки» має стати для мешканців нашого району, всіх киян і гостей міста взірцем здорового способу відпочинку. Своєю інфраструктурою і заходами він має не тільки пропонувати, а і вчити мешканців міста ефективно відновлювати своє фізичне і психологічне здоров'я.

4 Оригінальність

Екопарк «Осокорки» кожною своєю складовою має стати оригінальною і самобутньою візитівкою Дарницького району, а не типовою шаблонною парковою зоною.

5 Єдинство, цілісність і завершеність концепції парку

Екопарк має бути єдиною структурою у одному стилі, всі частини якої будуть складовими єдиної концепції, а не набором об'єктів, різних за стилем і якістю. Не допускається також наявність об'єктів, які ідуть в розріз із філософією, метою і основними принципами парку.

6 Екологічність

Всі матеріали використані для облаштування і оздоблення парку мають бути природними, а технології енергозберігаючими, вони не повинні завдавати шкоди довкіллю (наприклад, освітлення має бути спрямоване вниз), гармонійно вписуватися у природній ландшафт з мінімальним втручанням у екосистему території.

7 Соціальне спрямування

На території екопарку повинні бути всі можливості для повноцінного відпочинку і пересування людей із спеціальними потребами. Інфраструктура і базовані на ній майбутні заходи парку повинні в оригінальний, цікавий і сучасний спосіб охоплювати інтереси людей похилого віку, батьків з малими дітьми, молоді.

Окрім того ми хочемо на базі нашого екопарку створити невеличкий центр дозвілля для людей похилого віку, які зможуть відвідувати його кілька разів на тиждень, щоб під опікою відповідного персоналу і волонтерської молоді цікаво провести час у приємному товаристві і не відчувати себе самотньо.

Принципи

8 Формування персоналу парку

Цей процес має відбуватися на відкритих, прозорих і конкурентних засадах із представленням Громаді кандидатур на обговорення і затвердження.

Кандидати на керівні посади мають надати на розгляд Громади свої концепції, плани розвитку, співзвучні з основними засадами парку. Окрім того керівний склад екопарку має бути обраний вже на етапі будівництва/облаштування парку.

Детальніше про дотримання принципів дивися у розділах «Елементи організації» до кожної із трьох зон екопарку.

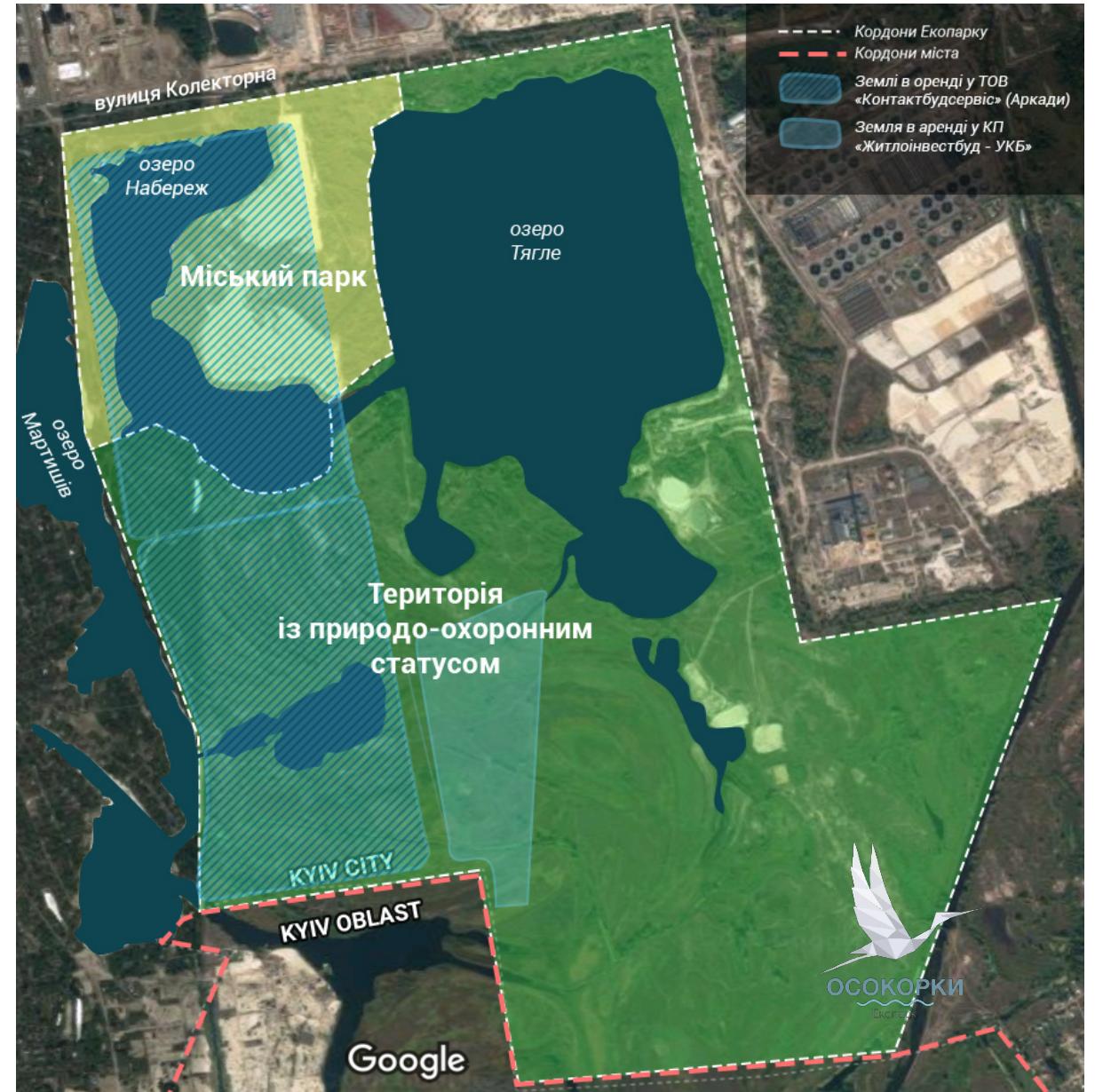
Форма і структура екопарку

Зонування території.

Екопарк має бути розділений на три зони:

1. зона міського парку і активного відпочинку
2. природо-захисна зона із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку.
3. ділянки у природо-захисній зоні із підвищеним ступенем захисту і суворо обмеженим доступом

Загальна площа екопарку згідно визначених на малюнку кордонів складає приблизно 650 га, із яких 176,5 га (із урахуванням оз. Небреж) перебуває в оренді у ТОВ "Контактбудсервіс", 33,6 га в оренді у КП "Житлоінвестбуд-УКБ". Площа озера Тягле складає приблизно 135 га, площа озера Небреж – приблизно 47 га. Площа міського парку без урахування озера Небреж складає ~ 67 га.

Зона міського парку і активного відпочинку

Від самого початку в Петиції 713 “Ландшафтний природний парк замість забудови південних Осокорків” до КМР ця територія замислювалася перш за все для створення ландшафтного природного парку на Південь від вул. Колекторної. Але на наших очах за останні три роки популярність прилеглих до Колекторної берегів озер Мартишів і Небреж виросла в рази. Наразі на вихідних в теплу пору року там відпочивають тисячі людей. Це обумовлюється тим, що озера Мартишів і Небреж залишилися одними із небагатьох останніх чистих озер міста, де можна купатися. Вони мають зручні пляжі, береги для відпочинку і знаходяться поряд із густонаселеною житловою забудовою. А динаміка росту кількості відпочиваючих вказує на те, що популярність цих місць з часом буде лише зростати. Тому цілком логічно створити міський парк відпочинку із відповідною інфраструктурою на території, що межує із вул. Колекторною. Міський парк також має стати буферною зоною між житловими кварталами і територією із природо-охоронним статусом. Це дозволить знизити антропогенне навантаження на неї.

Повторимося, що у цьому документі ми максимально уникали будь-яких технічних деталей, і його слід розглядати виключно як «вхідні дані» від Громади для розробки повноцінного проекту Екопарку, який мають готувати фахівці із відповідних проектних установ, тримаючи тісний зворотній зв'язок із Громадою.

Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку

Як вже обґрунтовувалося вище, фронтальну частину парку, що примикає до існуючих житлових кварталів, доречно зробити упорядкованим міським парком із відповідною рекреаційною інфраструктурою. Вона має включати такі елементи:

1

Дитячі майданчики

Цьому питанню необхідно приділити особливу увагу. Зокрема в Дарниці і в Києві взагалі більшість дитячих майданчиків досить однотипна. Тому має сенс частину дитячих майданчиків парку зробити унікальними і неповторними, але водночас підпорядкованими загальній концепції парку. За взірць популярних, цікавих, і незвичних майданчиків можна взяти дитячі майданчики Пейзажної алеї, “Сквер Панди” біля будівлі Київгазу по вул. Кіквідзе, “Парк дитячого періоду” в SKY Family Park.

Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку

2 Лавочки

В парку має бути присутня достатня кількість зручних лавок для відпочинку по всій території, як в найпопулярніших місцях, так і в віддалених затишних. За формою і типом лавочки мають бути різноманітними і зручними для використання як великими компаніями, так і парами, а також бажаними на самоті побути у парку. Біля кожної лавочки обов'язково має стояти урна для сміття достатнього розміру.

3 Освітлення

Центральні алеї, дитячі майданчики тощо мають освітлюватися в темний час доби. Але, як вже зазначалося вище, особливу увагу треба приділити конструкції світильників. Вони мають не світити навсібіч, а освітлювати саме ділянку на землі, щоб мінімізувати вплив на екосистему парку, зменшивши світлове засмічення його повітряного простору. Також світильники мають буди енергоефективні і вписуватися у основну дизайнерську концепцію парку.

4 Оздоблені доріжки для пішохідних і вело-прогулянок

Прогулянки парком є одним із найулюбленіших видів дозвілля для людей із маленькими дітьми та осіб похилого віку. Мережа доріжок має бути ретельно продумана і прокладена таким чином, щоб частина була в тіні дерев, де буде приємно пройти в спеку, частина – на сонці, частина – біля озер тощо. Деякі доріжки цієї зони парку мають переходити в маршрут, який продовжуватиметься в зоні парку відновлювального і пізнавального відпочинку.

5 Оздоблені спортивні майданчики

Достатня фізична активність є запорукою здоров'я людини, і це набуває особливого значення в наш час «сидячого» дозвілля. В парку повинна бути створена інфраструктура для заняття різними видами спорту.

Це мають бути майданчики для пляжного баскетболу, волейболу, пінг-понгу, майданчики із турніками і тренажерами, роллердром, стрільба із лука тощо. А взимку ковзанка і початок маршрутів для рівнинного лещатарства (лижного спорту) і санчат.

Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку

6

Оздоблені пляжі

Озера Мартишів і Небреж відомі на весь Київ своєю чистою водою і гарними пляжами і тому влітку вщент заповнені людьми. На пляжах потрібно передбачити відповідну інфраструктуру: **кабінки для перевдягання, можливість орендувати лежак, рятувальну службу, регулярний контроль якості води.**

Також на пляжі потрібно регулярно прибирати, періодично підсипати новий пісок і фахово стежити за рослинністю, як у воді, так і безпосередньо біля пляжу. Як вже зазначалося раніше, лінія пляжу має бути фрагментарною, а не великою суцільною, щоб максимально зберегти той рослинний і тваринний світ навколо водойм, який у природній спосіб очищають водойми, допомагають їм відтворюватися. А також для того, щоб уникнути демографічного перевантаження водойм.

7

Сцена для виступів і майданчик для глядачів

Розміри парку дозволяють виділити достатньо місця для облаштування сцени і майданчика для глядачів. Це дозволить повноцінно проводити урочисті події, різноманітні святкування і фестивалі, запрошувати музичні колективи тощо.

8

Майданчики для вихулу собак

Необхідно передбачити 1-2 облаштованих майданчика для вихулу і дресирування собак.

9

Мотузковий парк, лабіринт, дитячі кімнати тощо

Одними із основних відвідувачів парку будуть саме батьки з дітьми, тому додатково до дитячих майданчиків необхідно передбачити елементи ігрової інфраструктури, які дуже популярні серед дітей і молоді.

Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку

10

Прокат велосипедів та човнів

Дуже зручно, коли поруч із парком розташовані пункти прокату велосипедів. А для Екопарку велосипед - це взагалі найкращий спосіб пересування, щоб дістатися найвіддаленіших його куточків. Значна частина велосипедів має бути укомплектована дитячим велокріслом, що дозволить комфортно кататися разом із дитиною віком до 5-7 років.

Численні озера, болота і протоки Екопарку якнайкраще створені для прогулянок на гребних човнах. Необхідно дати людям таку можливість і передбачити прокат човнів. Також необхідно розробити відповідні маршрути пересування на воді, місця для швартування тощо. Такий відпочинок на воді може стати родзинкою екопарку.

11

Громадські вбиральні

Замала кількість громадських вбиралень є одвічною проблемою київських парків, і тому заздалегідь треба подбати про те, щоб їх було достатньо. Також вони мають бути виготовлені із довговічних і гігієнічних матеріалів.

12

Парковки

Враховуючи, наскільки важко у вихідний день припаркуватися через відсутність вільних місць десь біля популярного київського парку, необхідно передбачити великий паркувальний майданчик (майданчики) в районі центрального входу до парку вздовж вул. Колекторної.

13

Озеленення і ландшафтна частина

Хоча сам по собі майбутній парк має достатню кількість дерев, необхідно зробити додаткове озеленення цієї частини території у вигляді клумб із квітами, декоративних «альпійських гірок», а біля алей посадити декоративні дерева та кущі. Втім, вони не мають домінувати і створювати відчуття штучності, натомість повинні гармонійно підкреслити вже існуючу природу парку і бути типовими для місцевого ландшафту.

В цій зоні доречно передбачити ділянки для реалізації найкращих робіт по результатам проведення конкурсів на постійній основі з ландшафтного дизайну, як, на кшталт ("Ландшафтна весна") у Національному Ботанічному Саду ім. Грішка.

Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку

14

Облаштовані для риболовлі місця

Озера екопарку є дуже популярними серед рибалок. Необхідно передбачити облаштовані ділянки для спортивної риболовлі на озерах Мартишів, Небреж і Тягле.

15

Будівля,

яка би підходила до загального стилю і концепції парку із приміщеннями-трансформерами для проведення дискусійних клубів, симпозіумів, зборів, майстер-класів, гуртків для дітей і дорослих по роботі із природними матеріалами (гончарство, різьбярство, вироби із соломки, складання сухих букетів і рослинних композицій); із залом чи павільйоном для виставок, музейно-виставковим залом сіл Осокорки/Позняки, залом для продажу сувенірів, книжок про природу тощо, інфоцентром, консультаційним центром по догляду за декоративними, садовими і городніми рослинами, місцем реєстрації на краєзнавчі і природничі екскурсії, приміщенням для адміністрації, пунктами прокату тощо.

16

Стилізоване кафе

із корисними і традиційними для нашого регіону стравами, наприклад, «Кухня села Осокорки» із спеціальними стравами, як то запечений корінь рогозу, пиріг чи хліб із борошна з рогозу, смаколики з алтеї, чи салат із козельця лучного тощо.

17

Облаштоване місце для проведення ярмарочків,

наприклад, для виставки-фестивалю «День дачника», «фестивалю Варення», святкових ярмарків тощо.

Елементи організації фронтальної частини Екопарку – міського парку і зони активного відпочинку

18

Облаштована зона для великої ватри

19

Облаштування майданчиків для проведення арт-заходів

20

Зони із альтанками для відпочинку великих компаній

Досить неоднозначне, болюче і важливе питання. Наразі існує 2 місця концентрації таких альтанок: на **північному березі озера Небреж** і на **східному березі озера Мартишів**. Альтанки розташовані абияк, часто прямо на березі водойм, серед поламаних при їх установці кущів і дерев, і виглядають дуже неохайно. Сміття після відпочиваючих, перш ніж воно буде вивезене, часто складається тижнями, або взагалі приховується в сусідніх кущах. Майже біля кожної альтанки чадить мангал, а в самій альтанці вживають алкогольні напої.

Все це створює незручності для інших відпочиваючих і ніяк не може поєднуватися із філософією і концепцією екопарку.

Але разом з тим альтанки є дуже популярним місцем для зустрічі великих (10-30 людей) компаній в теплу пору року. Святкування дня народження, зустрічей випускників тощо. Вони чудово підходять для таких подій і цим не можна нехтувати. Тому можна передбачити 1-2 місця розташування альтанок і привести їх у належний вигляд. Мають бути розроблені чіткі правила використання альтанок (час роботи, підтримка чистоти довкілля, поведінка відпочиваючих, тощо).

Зони із альтанками потрібно винести подалі від води, так як рештки їжі приваблюють пацюків і мишей, які є переносниками смертельно-небезпечних для людей інфекцій. **Перш за все це лептоспіроз, заразитися яким можна ковтнувши води із збудниками при купанні в озері.**

Природо-захисна зона із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку

На відміну від зони «міський парк і зона активного відпочинку» друга частина парку покликана надати відвідувачам всі можливості перш за все для психологічного відновлення. Тут повинні бути створені умови, а скоріше просто збережені, щоб побути у тиші, насолодитися мальовничими краєвидами, ароматом квітів і трав, послухати спів пташок, прогулятися у комфортному темпі стежками здоров'я, подихати свіжим повітрям, покататися на велосипеді, пробігтися взимку на лижах. А також пізнати, відкрити для себе, для своєї дитини світ птахів, тварин і рослин, які живуть поряд.

Незалежно від того, який саме природоохоронний статус (національний парк, пам'ятка природи чи заказник) отримають Південні Осокорки, організація інфраструктури для рекреаційних потреб населення буде однаковою.

Враховуючи світовий досвід організації таких територій, інфраструктура у цій частині парку потрібна мінімальна.

Елементи організації природо-захисної зони із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку

1 Доріжки для пішохідних і вело-прогулянок

Більшість маршрутів можуть пролягати просто по землі, без якогось оздоблення. Місця із великими калюжами необхідно підсипати і зробити мінімальний дренаж води, наприклад, із підсипного мілкого гравію.

Так як значна частина екопарку заболочена, частину маршрутів треба зробити піднятими на певну висоту над рівнем землі. Зазвичай такі підняті стежки роблять із дошок.

За час недолугого і непрофесійного господарювання орендатора на цій землі деякі малі водойми були перериті або засипані. Їх необхідно відновити, оскільки вони є невід'ємною складовою цілісної водної екосистеми. За необхідності слід зробити через них зручні надійні місточки.

Елементи організації природо-захисної зони із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку

2

Місяця для перепочинку

Приблизно через кожні 200-300м. основних маршрутів необхідно передбачити місця для відпочинку. Це можуть бути лавки, де можна присісти; невеликі сухі галявинки, де можна сісти/лягти просто на карематі або чомусь подібному.

Такі самі місця необхідно передбачити і безпосередньо на березі водойм і над самою водою у вигляді невеликих пірсів.

Зручні лавки також мають бути встановлені у місцях, з який можна спостерігати наймальовничіші краєвиди екопарку.

3

Оглядові вежі

На території екопарку в найбільш пригідних для цього місцях варто розташувати кілька невеликих оглядових веж для милуванням краєвидами і спостереженням за птахами і тваринами. Біноклі для такого спостереження можна буде взяти на прокат у вхідній частині парку.

4

Інформаційні стенди

Там же має бути надана можливість замовити послуги інструктора- екскурсовода, який допоможе провести час спостереження найбільш цікаво, пізнавально і плідно.

На початку і протягом основних маршрутів мають бути встановлені інформаційні стенди із картою і довжиною маршрутів, з інформацією про представників місцевої флори і фауни тощо.

5

Інтерактивні дошки із іграми

Також протягом всього маршруту необхідно встановити інтерактивні дошки із спеціальними цікавими іграми, покликаними краще пізнати навколишню природу, її рослинний і тваринний світ.

Елементи організації природо-захисної зони із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку

Кемпінги

Відпочинок в наметах біля озер наразі є дуже популярним в теплу пору року. Було б доречно виділити дві облаштовані ділянки для наметових містечок, першу – на південному березі озера Небреж, другу – на східному березі озера Мартишів. Мають бути розроблені чіткі правила перебування в кемпінгах і обмеження місць.

Доріжки для рівнинного лещатарства (лижного спорту)

Взимку по цій частині парку повинні бути прокладені доріжки для рівнинного лещатарства (лижного спорту) із пунктом прокату у вхідній частині парку.

Що стосується правил відвідування Екопарку, то вони прості і цілком загальноприйняті:

- **В'їзд на автівках, квадроциклах, мотоциклах – заборонений. Виключення лише для доглядачів парку у разі крайньої необхідності, поліції, пожежників тощо.**
- **Розводити багаття, вживати алкогольні напої, голосно вмикати музику – заборонено.**
- **Своє сміття забирати із собою. Його можна буде викинути в контейнери на початку маршрутів.**
- **Собаки поза спеціально облаштованою зоною мають вигулюватися лише у намордниках або на повідках.**

Ділянки у природо-захисній зоні із підвищеним ступенем захисту і суворо обмеженим доступом

Ще до недавнього часу основними засадами екологічних парків були втручання людини через турботливий догляд, спроби регулювання, захисту окремих видів тварин і рослин. Сучасні ж природні парки Європи і світу категорично змінили свою філософію – вони перейшли від захисту видів до захисту територій. Це означає передовсім, що захищеним має бути саме природній розвиток екосистеми без будь-якого штучного втручання.

Саме тому ми наполягаємо на тому, щоб особливо важливі для відтворення екосистеми нашого міста ділянки були виділені і отримали підвищений захисний статус. Це перш за все місця гніздівлі і перепочинку під час сезонних міграцій птахів, розмноження риб і диких тварин, ділянки, на яких місцева флора буде мати можливість вчитися у природній спосіб виробляти імунітет по відношенню до багаточисленних інвазійних рослин.

Ця частина парку не потребує жодного облаштування за виключенням обережного видалення сміття в окремих місцях.

Втім, для її повноцінного функціонування необхідно передбачити деяку інфраструктуру у першій і другій частині парку, а саме, місце у центральній будівлі для роботи фахівців, наприклад, для проведення симпозіумів, зборів, виставок науковців, вежі для спостереження, про які йшлося у частині «Елементи організації природо-захисної зони із можливостями відновлювального і пізнавального відпочинку» тощо.

Елементи організації ділянок у природо-захисній зоні із підвищеним ступенем захисту і суворо обмеженим доступом

У цій частині ми зазначимо лише функціональну мету цієї зони екопарку. **Отже, вона має стати**

- майданчиком спостереження і вивчення для студентів екологічних і інших природничих напрямків
- майданчиком для спостережень і досліджень науковцями
- складовою симпозиумів, зустрічей вчених природничих напрямків
- у цій зоні із певними обмеженнями може бути можливим проведення виїздних уроків біології і зоології для школярів
- науковий потенціал, для якого може бути привабливою ця частина екопарку, ми маємо наміри використати для створення «Консультаційного центру для власників садових ділянок по догляду за декоративними, садовими і городніми рослинами», розташованого у вхідній частині парку.

Схематично всю нашу концепцію можна було би зобразити так:

Проблеми, які вимагають негайного вирішення

Нижче наведений перелік проблем, які на наш погляд вимагають негайного вирішення. І саме ці проблеми найбільше турбують громадськість і пересічних відвідувачів екопарку.

Наразі однією із найбільших проблем є **сміття**. Вздовж вулиці Колекторної і у деяких місцях в глибині парку - це здебільшого будівельне сміття, яке там викидали, щоб не платити за вивіз на сміттєвий полігон. Вздовж дачного кооперативу – побутове сміття дачників. Сміття по берегах озер і доріг екопарку в основному з'являється внаслідок відпочинку людей, хоча інколи з'являються і нові купи будівельного сміття. Слід зазначити, що з кожним роком культура відпочиваючих на природі росте, і все більше людей крім свого забирають і сміття, залишене іншими, але це не вирішує проблему. Так само як не вирішують її і регулярні толоки, які проводять активісти екопарку. Тому першочергова задача – це генеральне прибирання території і ліквідація стихійних звалищ силами комунальників із залученням активістів і місцевих мешканців. А подальша підтримка території в чистоті, встановлення і регулярний вивіз сміттєвих контейнерів – запорука успішності екопарку.

Друга проблема – це нічим не обмежений і безконтрольний **рух автотранспорту** по території екопарку. Автівки паркуються будь-де – безпосередньо біля води, на траві, серед кущів.

Все ще трапляються випадки, коли на територію екопарку вантажівки вивозять і викидають будівельне та побутове сміття замість того, щоб їхати на платний полігон.

Проблеми, які вимагають негайного вирішення

Третя проблема **це альтанки** у їх поточному стані. Детально про них написано в п.20 розділу «Елементи організації фронтальної частини екопарку – міського парку і зони активного відпочинку».

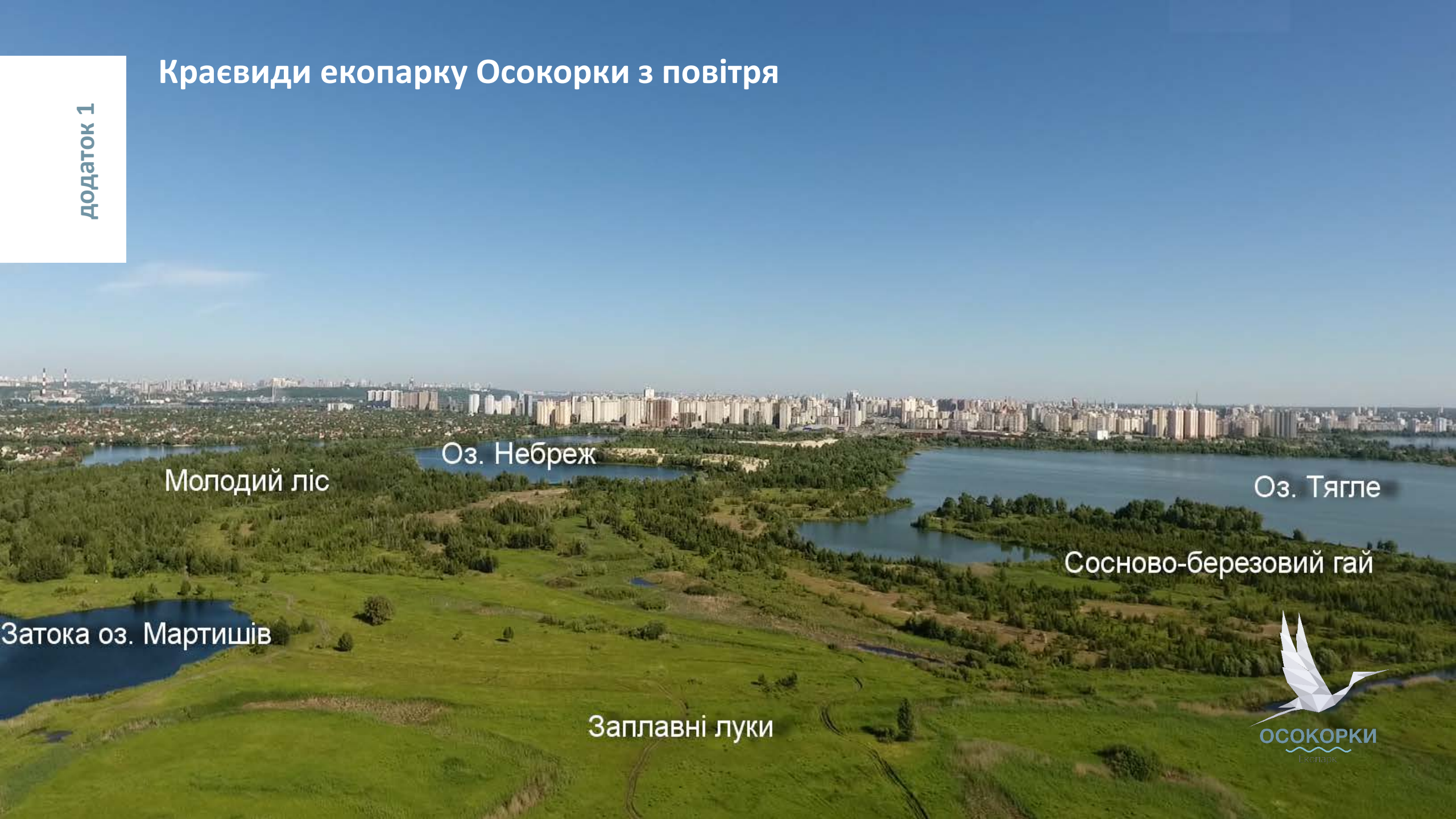
Дуже важливою проблемою є **відстріл птахів** у сезон полювання. Полювання не тільки наносить шкоду екосистемі цієї території, знищує серед інших також червонокнижних пернатих, але і є вкрай небезпечним для людей. Адже стрілянина здійснюється у межах міста, поблизу густонаселеного району. А територія екопарку набирає у населення все більшої популярності.

Не менш болючою проблемою є **пожежі**, які час від часу виникають у лісовій і лучній частині екопарку. Територія без статусу, належного догляду і контролю та ще і поблизу великої кількості людей завжди є зоною підвищеного рівня небезпеки виникнення вогняних стихій.

Велике стурбування у нас викликає також регулярне і масове **знищення червонокрижних рослин**, зокрема весняних першоцвітів, півників сибірських і болотних, рослин, занесених у Червоні списки Києва і Київської області, таких як, наприклад, тирлич звичайний, коронарія зозуляча, дзвоники скупчені білі тощо. Також відбувається постійне масове **викошування** серед інших тих рідкісних рослин, які розмножуються лише насінням, що призводить до скорочення і знищення їхньої популяції.

Краєвиди екопарку Осокорки з повітря

Молодий ліс

Оз. Небреж

Оз. Тягле

Сосново-березовий гай

Затока оз. Мартишів

Заплавні луки

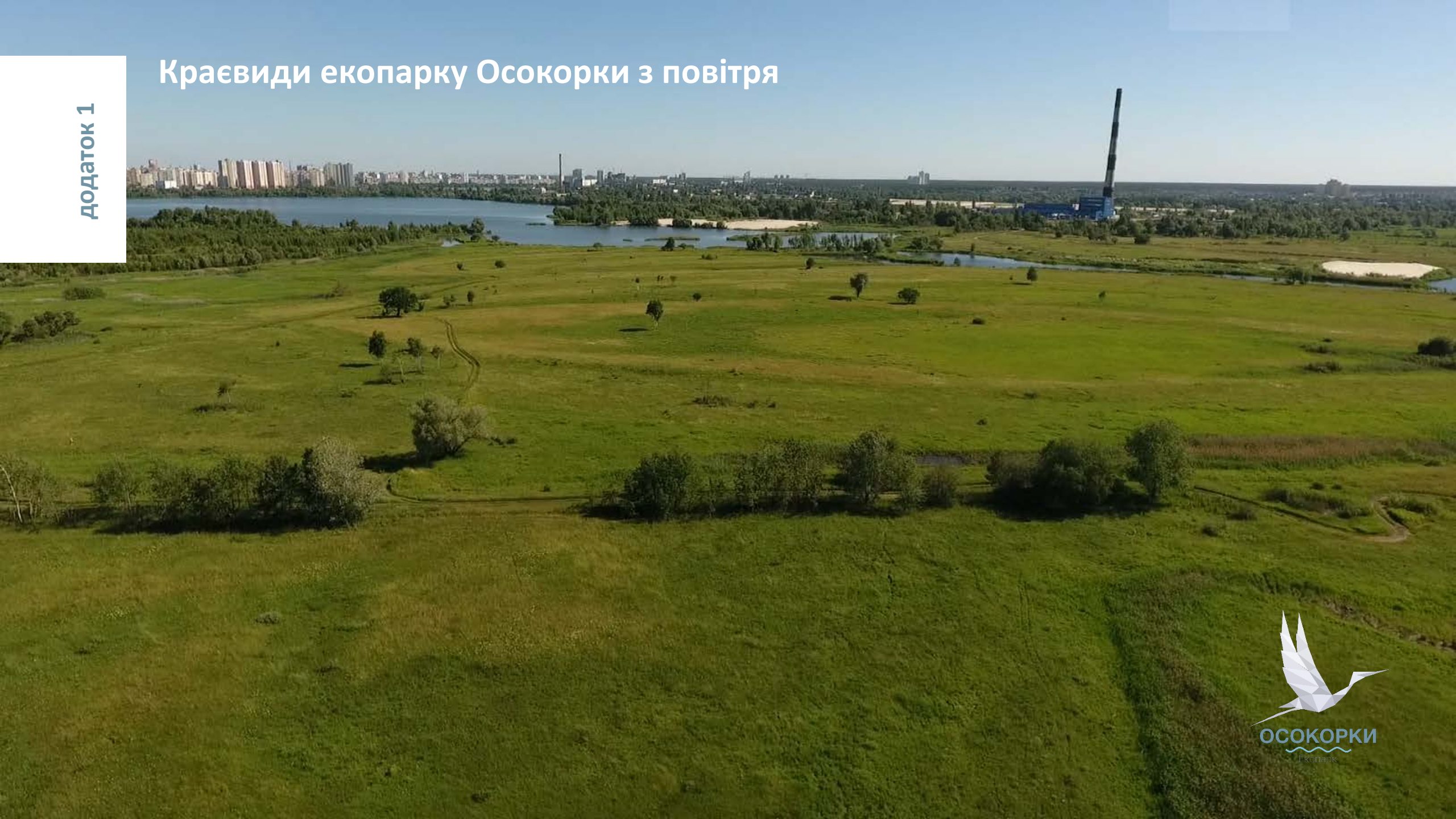
Красвиди екопарку Осокорки з повітря

Затока оз. Мартишів

Заплавні луки

Красвиди екопарку Осокорки з повітря

Красєвиди екопарку Осокорки з повітря

Краєвиди екопарку Осокорки з повітря

Оз. Тягле

Оз. Мартишів

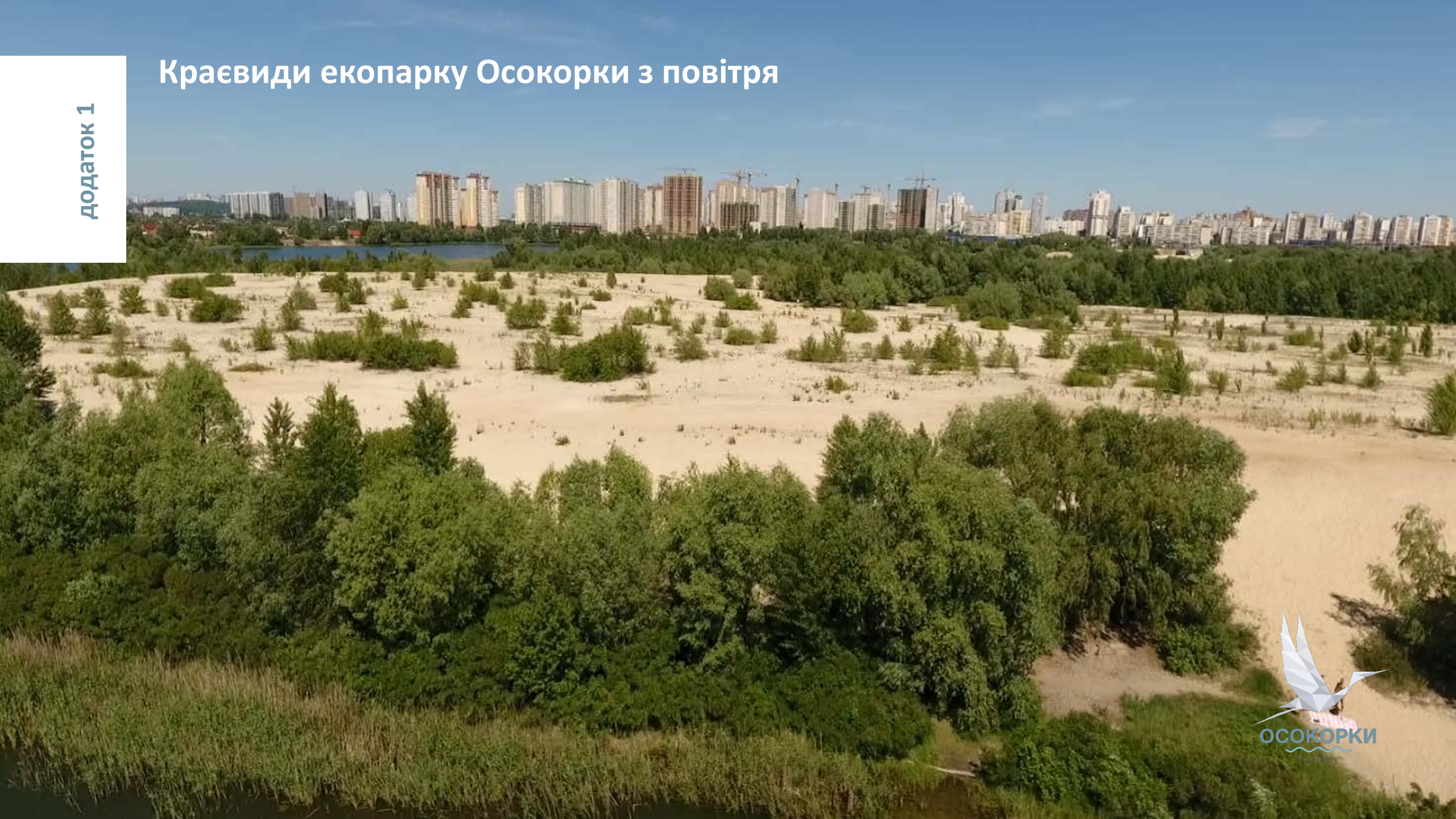
Оз. Небреж

Краєвиди екопарку Осокорки з повітря

Красвиди екопарку Осокорки з повітря

Красвиди екопарку Осокорки з повітря

Оз. Небреж

Оз. Мартишів

Пейзажі

екопарку Осокорки

Пейзажі екопарку Осокорки

Пейзажі екопарку Осокорки

Пейзажі екопарку Осокорки

Приклади елементів рекреаційної інфраструктури

Нижче наведені приклади реалізації елементів рекреаційної інфраструктури в інших аналогічних парках у в світі, і які могли би бути використані на території із природо-заповідним статусом екопарку Осокорки.

Реалізація стежки на заболоченій місцевості в **Pelham Bay Park**. Слід зазначити, що цей парк площею 1122 га розтягнувся на 13 миль вздовж узбережжя океану безпосередньо у місті Нью-Йорк. До його складу також входять декілька невеликих островів.

Якщо інший і більш відомий парк Нью-Йорка - Central Park є практично суто міським парком (хоча і там є куточки 'дикої природи'), то Pelham Bay Park відіграє важливу ф-ю у збереженні дикої природи і біорізноманіття.

Приклади елементів рекреаційної інфраструктури

Реалізація доріжки на заболоченій місцевості в **Onkaparinga River Recreation Park** (Аделаїда, Австралія)

Водно-болотний парк у Гонконгу

Приклади елементів рекреаційної інфраструктури

Вежа для милування краєвидами і спостереженням за птахами, **Hagley Park, Christchurch**, Нова Зеландія

Вежа для милування краєвидами і спостереженням за птахами, **Spruce Creek Park, Port Orange**, США

Приклади елементів рекреаційної інфраструктури

Конструкція на воді, **Spruce Creek Park**,
Port Orange, США

Конструкція на воді, **Berrinba Wetlands**,
Брісбен, Австралія

Дякую за увагу!

ГО «Екопарк Осокорки» за підтримки місцевої Громади

ecopark.osokorky@gmail.com

+380 (97) 510 12 51

Адреса для листування:

вул. Срібнокільська 24, кв. 239, 02095, Київ

www.facebook.com/groups/OsokorkyWetlandPark/

eo.org.ua

